

RAPORT

*privind întreprinderile publice aflate sub
autoritatea Ministerului Cercetării și Inovării*

2018

IUNIE 2019

Întocmit în conformitate cu prevederile art. 58 alin. (1) - (3) din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernarea corporativă a întreprinderilor publice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 111/2016, cu modificările și completările ulterioare

CUPRINS (conform art. 58 alin. 2)

INTRODUCERE

CAPITOLUL I. POLITICA DE ACȚIONARIAT A AUTORITĂȚII PUBLICE TUTELARE

CAPITOLUL II. MODIFICĂRI STRATEGICE ÎN FUNCȚIONAREA ÎNTREPRINDERILOR PUBLICE: FUZIUNI, DIVIZĂRI, TRANSFORMĂRI, MODIFICĂRI ALE STRUCTURII DE CAPITAL

CAPITOLUL III: EVOLUȚIA PERFORMANȚEI FINANCIARE ȘI NEFINANCIARE A ÎNTREPRINDERILOR PUBLICE AFLATE SUB AUTORITATE: REDUCEREA PLĂȚILOR RESTANTE, PROFIT

CAPITOLUL IV: POLITICILE ECONOMICE ȘI SOCIALE IMPLEMENTATE DE ÎNTREPRINDERILE PUBLICE AFLATE SUB AUTORITATE ȘI COSTURILE SAU AVANTAJELE ACESTORA

CAPITOLUL V: DATE PRIVIND OPINIILE CU REZERVE ALE AUDITORILOR EXTERNI ȘI PREOCUPĂRILE DE ÎNLĂTURARE ȘI PREVENIRE A ACESTORA

INTRODUCERE

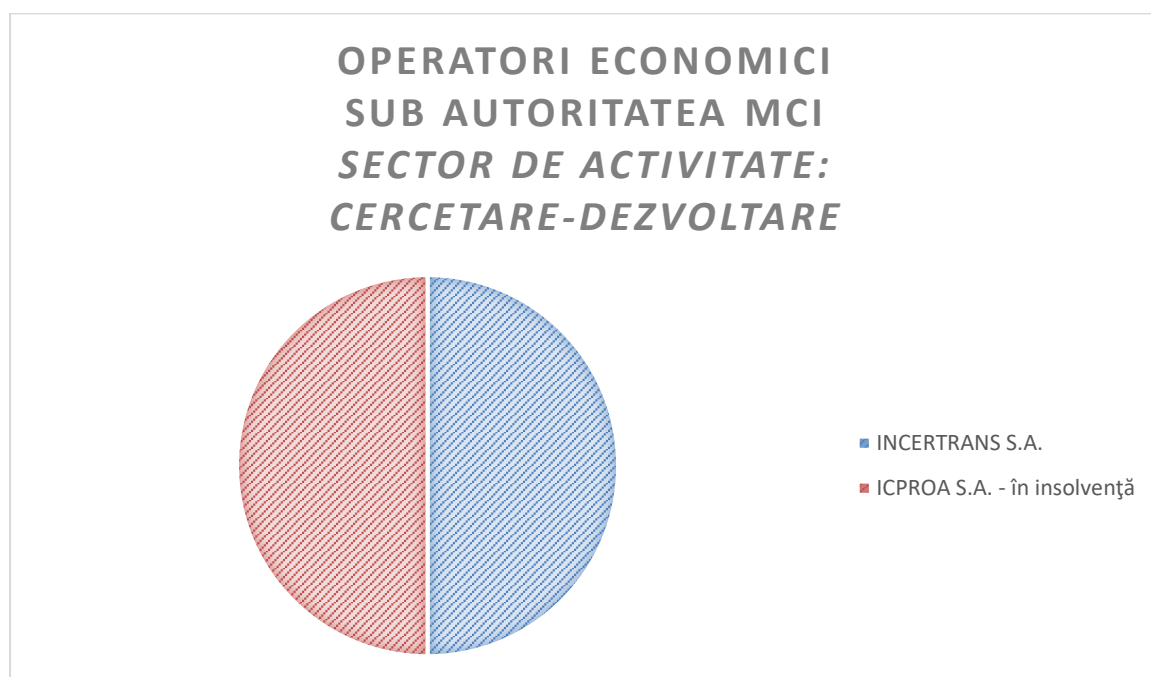
În conformitate cu prevederile art. 58 alin. (1) din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernarea corporativă a întreprinderilor publice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 111/2016, cu modificările și completările ulterioare:

“(1) Autoritatea publică tutelară elaborează în fiecare an un raport privitor la întreprinderile publice aflate în subordine, în coordonare, sub autoritate ori în portofoliu. Raportul este publicat pe pagina de internet a autorității publice tutelare până la sfârșitul lunii iunie a anului în curs.”

1. Prezentare generală

Conform Anexei nr. 5 la Hotărârea Guvernului nr. 13/2017 privind organizarea și funcționarea Ministerului Cercetării și Inovării (MCI), cu modificările și completările ulterioare, sub autoritatea MCI își desfășoară activitatea două societăți - Institutul de Cercetări în Transporturi INCERTRANS S.A. și respectiv Institutul de Cercetare-Proiectare Rulmenți și Organe de Asamblare - ICPROA - S.A. Brașov.

Ambele societăți activează în sectorul de cercetare-dezvoltare, fiind institute de cercetare organizate ca societăți comerciale pe acțiuni.

ICPROA S.A. Brașov se află în procedură de insolvență, administratorul judiciar desemnat fiind CITER Filiala Brașov SPRL, societate civilă profesională de practicieni în insolvență cu sediul în Brașov. Ministerul Cercetării și Inovării deține un număr de 1.923.175 acțiuni, în valoare de 192.317,50 lei, reprezentând 96,3937 % din capitalul social al societății ICPROA S.A.

Referitor la posibilitățile de redresare financiară a societății, menționăm următoarele:

- Respectarea Planului de reorganizare și plata până în prezent a unui volum semnificativ din creanțe;
- Derularea a unui număr de 11 contracte de închiriere a spațiilor excedentare și

- încheierea anului pe profit cu o cifră de afaceri de 151.638,14 lei;
- Valoarea facturilor emise și neîncasate de la clienți se ridică la 75.137,12 lei;
- Somarea clienților rău platnici;
- Posibilitatea continuării activității curente prin **încheierea de noi contracte de servicii în domeniul standardizării**, încercării rulmenților la durabilitate-fiabilitate (în **standurile de încercări unice în țară**) - serviciu oferit importatorilor de profil, **testării de materiale tehnologice**, măsurătorilor și controlului dimensional al rulmenților, **analizelor chimice ale materialelor tehnologice** și respectiv activității de consultanță și asistență tehnică;
- Realizarea, în parteneriat cu institute de cercetare și instituții de învățământ superior din țară, a unor proiecte de CD în domeniul construcțiilor de mașini, pe diverse programe naționale și/sau europene, fiind prezentate în acest sens **scrisori de susținere de la potențialii parteneri**.

Totuși, având în vedere riscul ICPROA de a intra în faliment dacă acest lucru va fi cerut de către creditorii bugetari în cursul acestui an, în ședința AGA din 20 mai 2019, Ministerul Cercetării și Aprobării a aprobat în calitate de acționar majoritar modificarea Planului de reorganizare al ICPROA S.A. prin prelungirea duratei de implementare a acestuia cu un an ca soluție alternativă de redresare a societății.

Menționăm că, în conformitate cu art. 139 alin. (5) din Legea nr. 85/2004 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, *“modificarea planului de reorganizare, inclusiv prelungirea acestuia se poate face oricând pe parcursul procedurii de reorganizare, fără a se putea depăși o durată totală maximă a derulării planului de 4 ani de la confirmarea inițială.”*

Întrucât ICPROA Brașov se află în procedură de insolvență, **prezentul raport va face referire în continuare doar la datele referitoare la societatea INCERTRANS S.A..**

Din perspectiva guvernancei corporative, MCI gestionează în prezent o singură întreprindere publică, de dimensiune medie - 53 de persoane și 5.499.043 lei cifră de afaceri la nivelul anului 2018. În acest context, funcționarea la nivelul instituției a unui compartiment administrativ dedicat exclusiv guvernancei corporative a fost apreciată ca dificilă, constrângerile legislative pentru recrutarea de personal fiind cu efecte pe termen lung.

Ca atare, gestionarea activității întreprinderii publice mai sus menționate se realizează la nivelul Direcției Inovare și Infrastructură CDI. Personalul care îndeplinește aceste atribuții este desemnat prin act administrativ intern, având obligațiile menționate de prevederile legale în vigoare în sarcina structurilor de guvernare corporativă, cu respectarea bunelor practici recomandate la nivel național prin Ghidul *„Participarea statului în economie. Orientări privind administrarea participațiilor statului în întreprinderile publice. Rolul și așteptările statului ca proprietar”*, elaborat în anul 2016 de Ministerul Finanțelor Publice, în calitate de instituție de monitorizare a aplicării la nivel național a Ordonanței de Urgență nr. 109/2011¹ și respectiv de către Ministerul Economiei, Comerțului și Relațiilor cu Mediul de Afaceri.

¹ În conformitate cu art. 3¹ din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 109/2011.

2. Prezentarea Institutului de Cercetări în Transporturi INCERTRANS S.A.

Institutul de Cercetări în Transporturi INCERTRANS S.A., cu sediul în București, sectorul 1, Calea Griviței nr. 391-393, înregistrată la Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul Municipiului București sub nr. J40/17093/1993, având cod unic de înregistrare RO 4282451, funcționează ca societate deschisă, tranzacționată pe sistemul alternativ de tranzacționare administrat de Bursa de Valori București - AeRO și intră sub incidența prevederilor *Legii nr. 297/2004 privind piața de capital*, cu modificările și completările ulterioare, și a reglementărilor Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare și Autorității de Supraveghere Financiară emise în aplicarea acestei legi referitor la societățile listate pe piețele de valori mobiliare.

Structura acționariatului INCERTRANS S.A. înregistrată la 31.12.2018 se prezintă astfel:

- Statul Român prin MINISTERUL CERCETĂRII ȘI INOVĂRII cu 766.372 acțiuni reprezentând 64,51% din totalul acțiunilor;
- SIF MUNTENIA cu 270.392 acțiuni reprezentând 22,76% din totalul acțiunilor;
- Alți acționari persoane fizice și juridice cu 151.314 acțiuni reprezentând 12,74% din totalul acțiunilor.

SC INCERTRANS SA are ca obiect principal de activitate „Cercetare dezvoltare în alte științe naturale și inginerie” cod CAEN 7219 potrivit *Ordinului nr. 337/2007 al Președintelui Institutului Național de Statistică privind actualizarea clasificării activităților din economia națională CAEN* publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 293/03.05.2007.

Principalele activități cuprinse în obiectul de activitate al societății sunt:

- cercetare, dezvoltare în alte științe naturale și inginerie;
- cercetări științifice tehnologice în transporturi;
- proiectare, consulting, engineering;
- realizarea de baze de date privind transporturile;
- consultanță în eficiența energetică în transporturi;
- activități de consultanță în protecția mediului la nivel regional, urban, rural;
- activități de testări și analize tehnice, etc.

CAPITOLUL I. POLITICA DE ACȚIONARIAT A AUTORITĂȚII PUBLICE TUTELARE

1. Politica de guvernare corporativă promovată de MCI prin Scrisoarea de așteptări și selecția membrilor Consiliului de Administrație prin aplicarea O.U.G. nr. 109/2011 și a H.G. nr. 722/2016

Întreprinderile publice sunt recunoscute prin *Ghidul Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE) privind guvernarea corporativă a întreprinderilor publice, ediția 2015*, ca entități care se confruntă cu provocări unice de guvernare ce derivă din faptul că deținerea lor se exercită de reprezentanți guvernamentali în numele societății/al interesului public².

MCI exercită prerogativele specifice autorităților publice tutelare în numele interesului public în sectorul specific de cercetare-inovare.

² „Recognising that state-owned enterprises face some distinct governance challenges arising from the fact that their ownership is exercised by government officials on behalf of the general public” (OECD GUIDELINES ON CORPORATE GOVERNANCE OF STATE- OWNED ENTERPRISES, 2015 EDITION - pg. 9).

Conform documentului Comisiei Europene „*Science, Research and Innovation performance of the EU. A contribution to the Open Innovation, Open Science, Open to the World agenda*”, 2016, reducerea decalajului de PIB între Uniunea Europeană (UE) și Statele Unite ale Americii și refacerea în consecință a **competitivității europene pe termen lung** depinde în ultimă instanță de creșterea productivității muncii. Acest lucru depinde la rândul său de **creșterea productivității multifactor (MFP) care se referă la inovare și investiții precum C&D, ICT**³. Statisticile Comisiei Europene referitoare la inovarea la nivel UE relevă că România și Bulgaria sunt inovatori modești, aflați sub media Uniunii Europene⁴.

Înființarea Ministerului Cercetării și Inovării în anul 2017 a conferit **sectorului CDI un rol central în strategia guvernamentală** și șansa de a se concentra pe misiunea sa economică principală: dezvoltarea competitivității pe termen lung la nivel național.

1.1. Politica de guvernare corporativă a MCI conform Scrisorii de așteptări publicate pe pagina web a instituției în noiembrie 2017

INCERTRANS S.A. activează în calitate de furnizor pe piața serviciilor de cercetare-dezvoltare-inovare într-un moment în care Uniunea Europeană și-a propus prin politicile sale armonizate recuperarea decalajului de pe piața competitivă mondială, iar România se confruntă la rândul său cu provocările unei insuficiente dezvoltări a acestui sector și implicit cu dificultăți majore privind finanțarea unei dezvoltări tehnologice corespunzătoare care să garanteze menținerea competitivității pe piață⁵.

Două dintre prioritățile precizate explicit de MCI în Scrisoarea de așteptări constau în **“creșterea competitivității** prin realizarea cu succes a tranziției de la competitivitatea bazată pe costuri la cea bazată pe inovare și respectiv printr-o specializare inteligentă în acord cu politicile și evoluția pieței tehnologice la nivel european și internațional” pe de o parte și respectiv **“transformarea societății într-un actor relevant cu recunoaștere internațională** pe piața serviciilor de cercetare-dezvoltare în domeniul transporturilor” pe de altă parte.

Ca atare, S.C. INCERTRANS S.A. reprezintă pentru MCI un model strategic de dezvoltare pe piața serviciilor de cercetare-dezvoltare-inovare, iar Scrisoarea de așteptări îi recunoaște regimul de întreprindere publică strategică pentru autoritatea publică tutelară.

Referitor la **exigențele MCI privind politica de investiții**, în Scrisoarea de așteptări se precizează că **“menținerea unei capacități adecvate de cercetare-dezvoltare, la nivelul tehnologic optim, trebuie susținută prin investițiile necesare, atunci când este cazul.”** Astfel, în aplicarea principiilor de guvernare corporativă dezvoltate la nivel internațional, guvernarea corporativă nu trebuie să reprezinte un scop prin ea însăși - aceasta urmărește

³ “Addressing the GDP gap between the EU and the US and thereby restoring the EU’s long term competitiveness will therefore ultimately require raising labour productivity. This depends in turn on increasing multifactor productivity (MFP) which relates to innovation and investments such as R&D, ICT and skills development.” (European Commission, „*Science, Research and Innovation performance of the EU. A contribution to the Open Innovation, Open Science, Open to the World agenda*”, 2016, pg. 8).

⁴ European Commission - „European Innovation Scoreboard - 2019” - pg. 6.

⁵ Astfel, contextul strategic în care activează în prezent societatea la nivel național și european se suprapune din perspectiva soluțiilor pe termen lung peste obiectivele și prioritățile descrise în Hotărârea Guvernului nr. 929/2014 privind aprobarea Strategiei naționale de cercetare, dezvoltare și inovare 2014-2020 (SNCDI 2020).

crearea pe piața de profil a încrederii partenerilor în capacitatea și politicile întreprinderii publice⁶.

1.2. Componenta Consiliului de Administrație în anul 2018 și desfășurarea procedurii de selecție a conducerii executive a societății în conformitate cu prevederile O.U.G. nr. 109/2011

În anul 2017 a fost derulată procedura de selecție reglementată de *Hotărârea Guvernului nr. 722/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a unor prevederi din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice* prin intermediul Comisiei de selecție numită prin act administrativ al ministrului cercetării și inovării. Au fost astfel selectați și numiți cei cinci membri ai Consiliului de Administrație ai INCERTRANS S.A. în data de 30.12.2017, care exercită și în prezent atribuțiile de administrator:

- *Buică Nicușor Marian (membru neexecutiv)*
- *Câmpurean Adrian Mihai (membru neexecutiv)*
- *Cladoveanu Flavius Valeriu (membru executiv - director general)*
- *Ștefănoiu Adrian (membru neexecutiv)*
- *Zapciu Miron (membru executiv - director științific)*

Membrii Consiliului de Administrație au elaborat propunerea pentru componenta de administrare a Planului de Administrare în vederea realizării indicatorilor de performanță financiari și nefinanciari.

Planul de Administrare a fost aprobat de către Adunarea Generală a Acționarilor în februarie 2018, iar indicatorii de performanță financiari și nefinanciari fundamentați pe baza Planului de Administrare și a Scrisorii de Așteptări au fost negociați și aprobați de Adunarea Generală a Acționarilor, în conformitate cu art. 30 din O.U.G. nr. 109/2011.

Societatea INCERTRANS S.A. a derulat în anul 2018 procedura de selecție a conducerii executive a societății în conformitate cu prevederile O.U.G. nr. 109/2011, directorul general și directorul științific fiind numiți pentru un mandat de 4 ani începând cu data de 28 martie 2018 prin Deciziile Consiliului de administrație nr. 415/28.03.2018 și respectiv 417/28 martie 2018.

CAPITOLUL II. MODIFICĂRI STRATEGICE ÎN FUNCȚIONAREA ÎNTEPRINDERILOR PUBLICE: FUZIUNI, DIVIZĂRI, TRANSFORMĂRI, MODIFICĂRI ALE STRUCTURII DE CAPITAL

Nu au existat modificări strategice în funcționarea S.C. INCERTRANS S.A. la nivelul anului 2018.

⁶ “Good corporate governance is not an end in itself. It is a means to create market confidence and business integrity, which in turn is essential for companies that need access to equity capital for long term investment” (OECD GUIDELINES ON CORPORATE GOVERNANCE OF STATE- OWNED ENTERPRISES, 2015 EDITION, pg. 3).

CAPITOLUL III: EVOLUȚIA PERFORMANȚEI FINANCIARE ȘI NEFINANCIARE A ÎNTREPRINDERILOR PUBLICE AFLATE SUB AUTORITATE: REDUCEREA PLĂȚILOR RESTANTE, PROFIT etc

În temeiul prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 26/2013 privind întărirea disciplinei financiare la nivelul unor operatori economici, la care statul sau unitățile administrativ-teritoriale sunt acționari unici ori majoritari sau dețin direct ori indirect o participație majoritară, cu modificările și completările ulterioare, au fost instituite o serie de reguli privind fundamentarea bugetelor de venituri și cheltuieli, respectiv:

- respectarea politicii Guvernului privind îmbunătățirea performanțelor economico-financiare;
- respectarea obiectivelor de politică salarială;
- menținerea performanței societății de a nu mai avea plăți restante;
- fundamentarea programelor de achiziții și investiții pentru ridicarea nivelului serviciilor prestate și, implicit, majorarea veniturilor și a profitului.

Indicatori financiari majori ai anului 2018	Valoare
Venituri totale	5.525.471 lei
Cheltuieli totale	5.440.567 lei
Profit brut	84.904 lei
Impozit pe profit	74.887 lei
Profit net	10.017 lei

Valoarea dividendelor acordate de societate, aprobată prin Hotărârea AGOA din 23.04.2019, inclusiv prin utilizarea "altor rezerve"⁷, a fost de 23.761,56 lei, la o valoare a dividendului brut pe acțiune de 0,02 lei.

Alte elemente de evaluare (2018)	Valoare/Număr	Observații
Cifra de afaceri	5.499.043 lei	Din care 54,50% provine din elaborare agremente tehnice, certificate de conformitate și testare/analize tehnice, iar 45,50% din proiectare, consultanță etc.
Lichiditate	1.408.348 lei	-
Valori mobiliare emise de societate	1.188.078 acțiuni nominative	Conform Actului constitutiv Acțiunile sunt tranzacționate pe Sistemul Alternativ de Tranzacționare administrat de Bursa de Valori București - AeRO, în baza Hotărârii AGEA S.C. INCERTRANS S.A. nr. 94/20.02.2015, Decizia ASF nr. 1534/08.07.2015 și Decizia B.V.B. nr. 890/18.08.2015
Valoare acțiune	2,5 lei	Conform Actului constitutiv
Număr mediu de angajați	53	Din care 38 cu studii superioare

⁷ Conform art. 43 din O.U.G. nr. 114/2018 privind instituirea unor măsuri în domeniul investițiilor publice și a unor măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene.

Atât în raportul administratorilor societății, cât și în raportul conducerii executive se menționează o atingere a **rentabilității financiare de 13%** din **indicatorul de 30%**, fiind menționate în argumentația acestora modificările legislative “substanțiale adoptate la începutul exercițiului financiar și reflectate în execuția acestuia”.

Cifra de afaceri în anul 2018 a fost însă cu peste 10% mai mare decât cea înregistrată pentru anul 2017.

CAPITOLUL IV: POLITICILE ECONOMICE ȘI SOCIALE IMPLEMENTATE DE ÎNTREPRINDERILE PUBLICE AFLATE SUB AUTORITATE ȘI COSTURILE SAU AVANTAJELE ACESTORA

Societatea își desfășoară activitatea pe o piață concurențială, având drept concurenți alte entități acreditate sau autorizate pentru activități de certificare produse, lucrări de laborator, elaborare agremente tehnice, lucrări de proiectare etc.

Politica întreprinderii publice referitoare la activitățile din domeniul cercetării și dezvoltării în anul 2018 s-a concretizat în principal în:

- implementarea proiectului depus în anul 2017 în cadrul programului PN III - P2 Creșterea competitivității economiei românești prin cercetare, dezvoltare și inovare, proiect cu titlul „Cercetari inovative asistate computerizat în domeniul materialelor de sinteză „eco” eficiente aplicate în execuția infrastructurii rutiere - ECOROUT”;
- urmărirea în detaliu a activităților din sfera CDI și întărirea colectivului de proiectare prin atragerea de specialiști care să fie angajați în contracte pe durată determinată;
- demararea parteneriatului cu Societatea de stat CTCE - China Tiesiju Civil Engineering Group Ltd în vederea participării în asociere la proiecte de anvergură în domeniul infrastructurii rutiere și feroviare;
- încercarea de deschidere internațională a activității societății prin tatonări de înființare a unei sucursale/filiale în Marea Britanie;
- participarea în calitate de co-organizator la Conferința Științifică PRODUCTICA 2018, cu teme concrete din domeniul de activitate al institutului.

La nivelul întreprinderii publice există sindicat, nereprezentativ. Raporturile dintre conducerea executivă și angajați în cursul anului 2018 au fost bune, nu au existat conflicte și litigii de muncă.

La nivelul întreprinderii publice există încheiat un Contract colectiv de muncă, negociat cu reprezentanții salariaților în condițiile legii și înregistrat la Ministerul Muncii și Justiției Sociale cu nr. 464/20.12.2018, valabil pentru 1 an.

Codul de Etică al întreprinderii publice a fost aprobat prin Decizia Consiliului de administrație nr. 419/28.03.2019 și se regăsește pe pagina web a întreprinderii publice.

CAPITOLUL V: DATE PRIVIND OPINIILE CU REZERVE ALE AUDITORILOR EXTERNI ȘI PREOCUPĂRILE DE ÎNLĂTURARE ȘI PREVENIRE A ACESTORA

Raportul de audit statutar aferent situațiilor financiare ale anului 2018 este **fara rezerve**. Fără a exprima rezerve, auditorul (A&A Contedia SRL) recomandă continuarea procedurilor de îndeplinire a măsurilor constatate de Curtea de Conturi în urma controlului efectuat în anul 2017, dispuse prin Decizia nr. 97/08.11.2017. Cu ocazia controlului, Curtea de Conturi a dispus o serie de măsuri din care societatea a soluționat parțial, urmând ca toate măsurile să fie îndeplinite integral, într-un termen cât mai scurt, conform termenelor de prelungire.